

C Drievuldigheidszondag
12 juni 2022
M. Assumpta

Eerste lezing (Spr. 8, 22-31)
Uit het boek der spreuken

De wijsheid van God zegt:
" Ik ben de Wijsheid.
Ik bestond reeds voor God de wereld schiep.
Voor er iets anders was, was ik reeds geboren.
Lang voor er oceanen waren,
en er water door de rivieren stroomde.
De bergen en de heuvels waren er nog niet.
Ook niet de aarde en de velden,
en het vuur en de wind.
Ik was erbij toen God dit alles schiep,
toen hij de hemel maakte,
en een grens bepaalde tussen het water en de lucht.
Ik was erbij toen Hij een scheiding maakte tussen land en zee,
en aan de zee zijn wetten oplegde.
Ik was erbij toen hij de grondvesten van de aarde bouwde.
Steeds was ik erbij, aan Gods zijde.
Ik deelde in zijn vreugde, elke dag opnieuw,
en ik was opgetogen over het ontstaan van de aarde,
en over de mensen die er wonen."

Tweede lezing (Rom., 5, 1-5)
Uit de brief van de apostel Paulus aan de christenen van Rome

Broeders en zusters,

Wij hebben toegang tot Gods liefde,
omdat we geloof hechten aan het woord van Jezus, de Christus.
Hij heeft ons immers duidelijk gemaakt
dat God vol genade is voor ons allemaal.
En daardoor leeft in ons de hoop
eens te mogen delen in Gods heerlijkheid.
Er is zelfs meer:
de ellende en onderdrukking, die we moeten verdragen,
ontnemen ons die hoop niet,
omdat we beseffen dat we erdoor sterker staan in ons geloof,
en er ook oprechter naar leren leven.
En nu reeds heeft God ons hart met zijn liefde vervuld,
doordat Hij ons zijn Geest heeft geschonken.

Evangelie (Joh., 16, 12-15)
Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Johannes

In zijn afscheidswaarden zei Jezus tot zijn leerlingen:
"Ik zou jullie nog heel veel willen vertellen,
maar jullie zouden het nog niet kunnen begrijpen.

De Geest zal echter over jullie komen,
en hij zal jullie tot de volle waarheid brengen.
Hij zal niet spreken uit eigen naam,
hij zal de tolk zijn van de Vader,
en hij zal jullie doen inzien wat de toekomst brengen zal.
Hij zal bevestigen wat ik jullie voorgehouden heb.
Want wat van mij komt, komt ook van de Vader.
Wat de Geest zal voorhouden komt zowel van de Vader, als van mij.”

Homilie

B en Z,

Enkele weken geleden werden wij op de hoogte gesteld van de beslissing van de bisschop om de parochie van St Kristoffel bij de parochie van Maria Assumpta te voegen, en de kerk over te dragen aan de Koptisch-Orthodoxe kerkgemeenschap.

Velen stelden zich dan de vraag: welke kerkgemeenschap is dat nu? Is dat een christelijke kerk? Of is het een sekte? En waarin verschillen zij van onze katholieke kerk?

Misschien goed hen even te situeren.

De Koptisch-Orthodoxe kerk is een volwaardige christelijke kerkgemeenschap, niet protestants, niet katholiek, ze behoort ook niet tot de huidige Orthodoxe kerk. Het is een eigen kerk, en daarbij één met een zeer oude geschiedenis.

Ze vindt haar oorsprong in Egypte. En is een eigen weg gegaan vanaf het jaar 451, wanneer het concilie van Chalcedon heeft plaatsgevonden.

Dat concilie van Chalcedon was het eindpunt van een zware interne strijd binnen de christenheid, die meer dan 100 jaar had geduurd.

Het begon toen de Romeinse keizer Constantijn zich in 313 bekeerde en het christendom tot staatsgodsdienst uitriep.

Dit stelde een einde aan de vervolgingen, die de christenen tot dan toe te verduren hadden gehad, maar het had het nadeel dat de keizer zich met de godsdienst ging bemoeien.

Hij wilde dat een tekst werd opgesteld, een soort charter dat bepaalde waar christenen voor stonden, waaruit hun geloof bestond.

Dat bleek al heel snel een heel moeilijke klus te zijn.

Want de bijbel, en ook de evangelies, waar het christendom op gebaseerd is, zijn geschreven in het Hebreeuws, en dus vanuit het oosterse, Hebreeuwse denken.

Maar in de tijd van Constantijn dacht vanuit het Griekse, het westerse denken, dat van een heel andere orde is.

Het Griekse denken verdeelt de werkelijkheid in onderscheiden begrippen, en houdt die goed uit elkaar.

Ze onderscheiden natuur en bovennatuur, ziel en lichaam, geest en materie, God en wereld.

En elk van deze werkelijkheden hebben kenmerken, die hen onderscheiden van de andere werkelijkheden.

Zo niet in het Hebreeuwse denken. Daar worden werkelijkheden juist met mekaar verbonden. Ze gebruiken beeldtaal, en verhalen, juist om verschillen te overbruggen en werkelijkheden in mekaar te vlechten. Het gaat er hen immers niet om om op een exacte, wiskundige manier over alles een uitleg te geven, maar om de werkelijkheid te begrijpen

vanuit zijn rijke veelzijdigheid, en deze zo beter te beleven.

In het Griekse denken gaat het vooral om kennis, in het Hebreeuwse om wijsheid.

En nu wilde de keizer dat de christelijke boodschap, de nalatenschap van Jezus van Nazareth, in een geloofsbelijdenis uitgeschreven werd, een symbolum van het geloof.

En dat zorgde voor vuurwerk.

Een cruciaal punt daarbij was wat ze lazen bij het begin van het Marcus evangelie: *Begin van de blijde boodschap van Jezus Christus, de zoon van God.*

Of in het Johannes evangelie, waar staat: *Johannes de Doper getuigt: ik heb het zelf gezien en ik heb getuigd: deze is de zoon van God.*

En ook dat bij het doopsel van Jezus in de Jordaan, en bij de gedaanteverandering op de berg Gods stem klonk, die zegde: *Dit is mijn zoon, de welbeminde, luister naar hem.*

'Ja maar' vroeg men zich af 'als Jezus zoon van God is, hoe kan hij dan geboren zijn, en een moeder hebben?'

Daar kon men in het Griekse denken geen weg mee.

Want volgens hun logica was God er van alle tijden, en dus niet geboren, en was de mens van de wereld, en dus eindig, en dus op een bepaald moment geboren.

Ik bespaar jullie de voorstellen om tot een oplossing te komen, die telkens weer aan bod kwamen in meerdere concilies en synodes, al naargelang een nieuwe keizer of een nieuwe paus het laken naar zich toe wilde halen.

Tot uiteindelijk een paus en een keizer wilden dat de discussie eindigde en ze lieten in Chalcedon een tekst goedkeuren, die we nog altijd kennen, de twaalf artikelen van het geloof.

Daarin schreef men: *Jezus, geboren, niet geschapen, één in wezen met de Vader, ... omwille van ons heil uit de hemel neergedaald, ... en is mens geworden.*

We hebben het van buiten geleerd, en zoveel keer opgezegd. Maar hebben we het begrepen? Ik denk het niet.

En omdat de Egyptische christenen in Chalcedon niet achter deze tekst wilden staan, werden zij van de katholieke kerk uitgesloten. En worden die koptische christenen, die nu in de Kristoffelkerk hun intrek gaan nemen, als vreemden beschouwd.

Nochtans, als we de lezingen van dit feest van de Drievuldigheid tot ons laten komen en die beluisteren met de oren van de tijd waarin ze geschreven werden, is het allemaal niet zo moeilijk.

De eerste lezing zegt: God heeft hemel en aarde geschapen, opdat de mensen er in zijn vreugde kunnen leven.

En in het evangelie zegt Jezus: Al wat ik jullie heb voorgehouden komt van God de Vader, ik ben zijn tolk.

En in de tweede lezing uit de brief aan de Romeinen: Jezus heeft ons de weg getoond naar Gods liefde, en hij heeft ons de Geest geschonken opdat we die liefde ook onder ons zouden beleven.

God is God, Jezus heeft hem aan de mensen bekend gemaakt, en in zijn Geest kunnen ook wij nu die liefde waarmaken.

Pierre Breyne

Wie wil reageren op deze homilie, kan dit doen via e-mail: pierre.breyne@outlook.com En daar krijg je een antwoord op.